Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractio de incarnatione - Cod. Ettenheim-Münster 198

Mangillius, Antonius

[S.l.], 1632-1634

Dispvtatio VII. - De effectibus sacramenti Euchartiae

urn:nbn:de:bsz:31-117158

Visual Library

existit obtu qd per ysos significat exibere & sit falsa in eodem priori
ratione. Ro propositiones simbales in quodam priori ratione & significatiuas
in quo videntur illiqui esse vera, qa cum in eo priori non existat ysarum obtu
cum existia esse de ratione veritatis earundem propositionum, ne pro eo priori
sit ee veritas in ysdem propositionibus, igit pro illo priori signo propositi-
tiones simbales abstrahunt a veritate. non a pro eodem signo veritatem
excludunt, ac proinde non sit falsa in illo signo. Adde non solum propositi-
ones practicas, quales sit forma qd simbolum, ee in aliqua priori significatiuas in
quo non sit vera, sed etiam id verificari de propositionibus speculatiuis
sicut e. veritas esse possit extra, ita etiam veritas formalis propositionis
speculatiuae saltem in verba non modum illiqendi esse proprietas illiq, licet
fortasse ab illa inseparabilis, quando scilicet propositio esse vera.

Obiecies ido: D. Thom. art. 5. q. 78 docet formas simbales
ee operatrices rationis veritatis. Sed D. Thom. ibi tm vult verba con-
secratoris effectum suum operari non quidem ratione suae veritatis formalis sed
ratione veritatis radicalis siue eo qd sint verba primae veritatis siue Chri,
et ideo determinata id veritatem formalem per alio signo non posteriori,
atq hoc modo Roninck dubio proposito in eundem art.m 3. defendit formas
simbales ratione veritatis operari effectum suum.

DISPVTATIO VII

De effectibus Sacramenti Eucharistiae.

CAPVT I

Quando hoc Sacramentum sortiatur effectum suum, id est, Gratiam?

Supponendum est certum esse de fide qd Eucharistia simbolice conferant gratiam tan-
quam augmentum eadem gratiae sicientis, ostat ex Concilio quae hic Vasg.
sess. 20. 3 cap. 1. sed praeque ex Florentino in decreto Eugenij 4. d. 3 sub
8. vbi dicitur effectum huius simbli ee augmentum gratiae non a huius
rei e, qa simbolice Eucharistia cum sit institutum ad modum cibi et poti
naturalis, de nata sua vitam spiritualem gratiae supponit in recipiente.

eandemq

eandem vitam debet roborare & augere.

Supponendum 2do licet dispositio & devotio actualis sint necessaria Sumptuter ad effectum magis peculiarem huius Sacr. consequendum, ac effectum sc. corem obtinendum, qui videlicet etiam in infantibus cadit post ab eodem Sacr. praeterea dispositionem n. ec. sumpliciter necessariam, sed sufficere gratiam habitualem & intentionem saltem habitualem suscipiendi eodem Sacr. ut bene Suarez disp. 63 sect. 3. & alij apud eosdem. ratio est, qa hoc Sacr. collatum infantibus baptizatis carentibus usu rationis fit in ipsis causae effectum sua gratia, so n. potest, ut patet, nisi ad certum quendam corem effectum huius Sacr. sufficeret dispositio gratia habitualis, praeter quam dispositionem in infantibus alia ec. n. est & si dubitetur sit in gratia & hat intentionem recipiendi hoc Sacr., licet ea n. sit in gratia realis seu naturalis, & sufficienter disponit ut certum quendam effectum corem per hoc Sacr. accipiat, qui scilicet effectus minime & inter eos qui sunt capaci ab hoc Sacr. Aps. a. ~~pots~~ ex Dionysio de hierarch. Eccles. cap. 3 ad finem: pueris nondum illigentibus dari sancta mysteria ut nutriant in vita spirituali & sancta conversatione proficiant.

Deinde confirmat ex Trid. sess. 25. cap. 4 ubi ait n. ec. eam nancam antiquitatem in morem tandi Eucharistiam infantibus in quibusdam locis aliquando seruarunt, nimirum eo fo. Sanctissimi PP. sui facti probabilem causam pro illo tempore habuerunt. hoc a. ~~pots~~ n. potest considerari nisi hoc Sacr. haberet vim conferendi gratiam etiam, absq. vlla dispositione actuali quae necessario supponit usum rationis.

Supponendum 3tio ex Tractatu de Sacr. in gnre & ex communi sentia, hoc Sacr. maiorem gratiam suscipienti melius disposito referre. n. solum ex opere operantis seu etiam ex opere operato, ut docet S. Thom. q. 79. art. 8. & cum eo multi alij, haec c. fuit convenientior ratio institutionis magis accommodata ad humanos mores, & ad modum operandi eiusdem cum caeteris gratia quae caeteris paribus magis operatur in passo melius disposito.

Prima sentia docet hoc Sacr. conferre suum effectum in illo instanti manducationis in quo e. melius disposito. hanc sentiam Suarez disp. 63 sect. 4. tribuit Maiori in 4. dist. 9. q. 2. Vasq. a. disp. 202 cap. 2 ait falso Maiori hanc sentiam asseribi. verum existimo ut opinio probabilis & sine fundato & mere voluntaria, ac proinde n. ec. ei immorandum. illud saltem dico cum hac res ex sola Dei voluntate pendet neq. sit vnde collegatur Deum ita voluisse instituere hoc Sacr. eadem facilitate, qua haec sentia asserit, & etiam regi.

2da sentia docet toto tempore quo Christus sub speciebus permanet in stomacho gratiam in tia nra continuate producere per hoc Sacr. ita Caiet. in art. 2. q. 79. idem videt docere Maior loco citato. eodem docet alij recentiores.

Tertia

Tertia sententia vult hoc Sacramentum cum prima eius superficies peruenit ad punctum siue terminum illum indiuisibilem gutturis ante quem licet manducare nec deglutitio tunc operari gratiam. Hanc opinionem vt probabilem defendit Suarez disp. 63. sect. 4. vbi docet poc dari posse gratiam producatur a Sacramento in eo instanti in quo media pars specierum primo citra vltra pectum terminum gutturis, verum hoc instans non est assignari, cum enim non detur indiuisibile immediate post aliud, nec datur primum indiuisibile post illud indiuisibile. Ergo in medio rideorum Sacramentum aequaliter distat ab earum extremis, ac proinde non est assignari primum instans in quo primo medietas vel pars maior specierum est vltra pectum terminum.

Quarta sententia docet Eucharistia Sacramentum producere gratiam cum primo tangit stomachum, ita expresse Konigh. dub. 2 in art. 3 q. 79. idem sentiunt alij recentiores, et Suarez idem indicat loco citato sed tertius modus.

Dico 3mo. Sacramentum Eucharistiae non caet gratiam toto tempore quo ipsum perseuerat in stomacho licet eadem dispositio inuariata perseueret. Prb: qa si Sacramentum toto illo tempore caeat gratiam, sequitur qd si duo cum aequali dispositione sumant aequalem hostiam consecratam, atq alter eorum hat validiorem stomachum, sequitur eum qui hat stomachum validiorem ob peioris ~~cmod~~ conditionis, idco ex. gratia eorum ipse hostiam consecratam et minorem gratiam recipit a Sacramento, atqui hoc non est rationabile, vt ptt per se, et ex eo qd alias conueniuntur ad maiorem fructum spiritualem consequendum expediret prius sumere aliqd pharmacum ad debilitandum stomachum.

2do prb: qa si falsa sit nra conclusio, sequitur etiam coeteris paribus per maiorem hostiam plus gratiae conferri quam per minorem et plus per plures licet simul sumptas quam per vnam solam. ptt: qa diutius perseuerat in stomacho maior hostia quam minor etc, ac proinde sequitur quodammodo fieri inuiditiam et aucepacorum proparum in vni maior hostia alteri minor detur, haec ad. non solum vt inconuenientia, sed et ridicula videntur. praeterea sequitur hostiam numquam exeuire eam frangere in partes eas interpollate numere ne videlicet oes tam cito consumantur, hinc ex. sequitur maiorem produci gratiam. denique ex proportione inter hostias intercedente poemus comparare effectum vtriusque hostiae ad inuicem, vta vt si hostia superet aliam in tripla vel decupla proportione, poemus dicere per hostiam illam maiorem conferri gratiam duplo vel decuplo maiorem, siquidem quo maior et hostia eo diutius perseuerat in stomacho, qe ex a. hac adm. altera audeat.

Recentiores nonnulli ad illud de hostia magna, qd per accidens

vtilius

vtilis ut sumere hostiam magnam totis quam parvam, neut etiam per accidens potest esse vtilis aliquando retinere hostia particulam in ore quam statim deglutire, et hoc e. sequi et longior preparatio in sumente, dicunt a. non esse per se vtilis sumere magnam hostiam, qa tota illa dispositio subsequens et premitti ante sumptionem ~~hos~~ hostiae parvae, et per consequens per eandem sumptionem et haberi totis effectus quae qui habetur per sumptionem maioris, qd si non premittatur, etiam qui accipit hostiam magnam, poterit preparare se ante communem, et ideo erunt aequalis contritionis per se loquendo.

Sed contra e. qa saltem in ordine ad effectum communem quem Eucharistia praestat ut incipienter ad actualem dispositionem sumentis per se loquendo erit vtilis sumere hostiam magnam cum ad huiusmodi ~~in~~ effectum recipiendum nulla sit ipsi sumto premittenda aut postponenda actualis dispositio, vt constat ex dictis. Sdo contra e. qa maiorem hostiam ex se conferre plus gratiae nihil ~~&~~ aliud quam qd maior hostia semper et in quibuscunq circumstantiis coeteris paribus maiorem conferat gratiam quam conferat hostiam ~~illam~~ minorem, qd a. ita se res hat in carne sua, qtis qa si sumens magnam hostiam et sumens parvam praemittat ~~solutionem~~ sumptioni maiorem dispositionem maiorem gratiam recipit sumens maiorem hostiam. idem sequitur si sumptione maioris hostiae et sumptionem minoris subsequatur aequalis dispositio. Semper maior hostia coeteris paribus confert plus gratiae, et per consequens illud facit per se, qd a. sumens maiorem hostiam potest recipere gratiam in maiorem illa quam alter recipit sumens minorem, eo qd hic hat dispositionem actualem ille nullam, vel hic maiorem ille minorem, hoc vero per accidens se hat, neq hoc impedit quo minus ~~hat~~ ex sentia contraria sequatur id qd nos contendimus.

Denique pbt nra ratio: qa si species sacrales toto illo tempore quo durant in stomacho qd carnis gratiam, sequitur peccare peccato sacrilegij specialis et explicandi in confessione tum qui postquam sumsit decepit aliqd peccatum mortale a v.g. qd ad praxim desiderij contra caritatem, iudicium et committit eo tempore ~~qd~~ quo probabiliter credi et species sacrales adhuc durare in stomacho, sed quamvis hoc admittatur ~~hoc~~ a sua res disp. 63. sect. 7. revera tamen limis durum e et contra communem sentiam, vt recte Vasquez disp. 203. cap. 2. num. 33. quo toto capite nram conclusionem defendit. Seq. a. ma. pbt. qa sicut is qui cum peccato mortali accedit ad hoc sacrum peccat mortaliter peccato sacrilegij qa ponit obicem effectui sacri, sic etiam qui tempore sequenti quo durant species in stomacho ponit obicem operationi eiusdem sacri per peccatum, ex his a. sequitur si quis immediate post communionem

mor-

mortaliter peccat eum teneri statim conteri vel confiteri vt tollat impedimentum operacionis Eucharistiae.

Ad debitis qui post coniugem species adhuc in stomacho duranties peccat non peccare peccato sacrilegij, quia hoc peculiari quidem praecepto religionis tenetur non ponere obicem effectui Sanctis, non tamen ad id tempus pro tempore quo Sanctis iam habuit effectum suum, et per obicem solum impeditur pari eiusdem effectu, et ideo nec tenebitur statim confiteri vel conteri vt tollat huiusmodi obicem potitum.

Sed contra est, quia si solum impedire Sanctis non consequatur effectum suum gratiae est res gravis, sed etiam est res gravis impedire novum effectum gratiae habitualis quem potest habere idem Sanctis, cum nondum effectu gratiae sit aliquo primario effectu Sanctis ex se ordinati, vt est Eucharistia solum ad producendum ~~hunc effectum~~ incrementum gratiae. Ado contra est, quia si quis indigne sumat hoc Sanctis peccatum indignae sumptionis continuat toto tempore sequenti quo species Sanctales durant, vt sequitur ex adversariis. Et saltem post coniugem indigne acceptam qui sumpsit tenetur statim confiteri vel conteri, quod est contra eorum sentiam, ne videlicet Sanctis totaliter effectu suo privetur, quod etiam adversarii videntur de gravitate contra religionem. Tertio contra est, quia si quis bona fide putans se esse in gratia coniuget et post coniugem recordet alicuius peccati mortalis non retractati is statim tenebitur confiteri vel saltem conteri, quod est durum et contra omnem sentiam. Idem sequitur etiamsi peccatum huiusmodi fuisset iam retractatum per solam attritionem, nimirum ponita opinione dicentium Eucharistiam ex per accidens posse conferre primam gratiam peccatori attrito et bona fide accedenti.

Objices: Eucharistia Sanctis est institutum ad modum cibi, cuius manducatio vel receptio non est vitae agenti sed tantum conditio et applicatio. Sicut cibus operatur toto eo tempore quo est in stomacho, ita dicendum est Eucharistia Sanctis conferre gratiam nutrimentalem, toto tempore quo species perdurat in stomacho, siquidem ibi est bonum Sanctis et totaliter vitae, et ex altera parte cibo necessaria debite applicata necessario operatur. Ad id de in cibis requirendam proportionem vel paritatem inter cibum naturalem et Sanctis Eucharistiae, alioquin nisi cibus naturalis tunc solum nutrit quando consumitur et convertitur in substantiam alicui, sic etiam dicendum est Eucharistiae Sanctis non conferre gratiam nutrimentalem nisi quando species incipiunt corrumpi, sicut igitur in hoc ~~in hoc~~ Eucharistia Sanctis cibo naturali non assimilatur, ita non negatur idem Sanctis debere operari toto tempore quo durant species Sanctales in stomacho, tum quia in hoc revera non assimilaretur cibo naturali, qui non semper nutrit dum est in stomacho sed tantum dum corrumpitur, tum quia sequeretur absurda enumerata.

Dico

Dico 2do. Quilibet Sntu confert gratiam in ipsa manducatione. atq hoc significat D. Thom. q. 80 art. 2 ad 6. idem sunt Authores ante sentiae. Ptt ex Script. Joan. 6. ubi manducanti (non cong. in illo habenti in stomacho) effectus huius Sntu promittitur his verbis: qui manducat me, ipse vivet propter me, &c, nisi manducaveritis &c. addendum d. on gratiam Sntualem n produci toto tempore quo durat motus manducationis, qa aliquam sequerentur n nullo ex absurdis supra assignatis in probatione mae sententiae, nempe obligatione sumere magnam vel plures hostias quam unam vel paucam &c, qa si manducatio diutius duraret & etiam effectus et maior.

Ptt proponitur: qa hoc Sntu per modum cibi operatur effectum suum & in eo instanti sumptionis operari debet in quo ipsum primo attingit stomachum, in ipso instanti cibus alteratur ad nutritionem, neq. ullum aliud instans apte vel aptum ad huiusmodi operationem assignari potest. Confirmatur: qa tunc Sntu habet omnia requisita ad operandum & tunc debet operari.

Rebis concessis, et ut Sntu producat effectum suum in ultimo instanti in quo sumptio Sntu finitur sicut in quo omnes partes Sntu descenderunt iam in stomachum, qa hoc instans magis correspondet tempori quo alia cibo nutritur. Sed contra, qa cum Sntu in instanti quo primo tangit stomachum sit recipienti sufficienter applicatum et ita sufficienter applicata operetur, & etiam Sntu in illo instanti debet producere effectum suum, ac proinde n expectat instans quo sumptio finita sit. Qa aliquin peioris est conditionis qui sumit plures hostias simul. similiter quando aliqua minima particula palato vel gulae adhaerescit aut difficile descendit tunc executaretur sumptio vel descensio illa particula minima ad productionem effectus Sntu, id videtur improbabile.

Obycies: gra promittitur manducanti hoc Sntu sed contingit statim atq deglutiuit hostiam vel ea gutur praeterit vero dicitur Sntu manducatum & tunc recipit gratiam. Ro negando min. qa instans quo Sntu primo tangit stomachum n dum manducatio et illa ratione completa et efficta, gratia a. n promittitur nisi manducatio completa, sicut etiam gratia per reliqua Sntu n conferitur nisi efficta eorum sumptione, quamuis gratia suscipientibus eadem Sntu promittatur.

Obycies 2do: cum hostia recepta in stomacho n d amplius manducatio & n tunc gratia conferitur, sed antea collata &. R negando tns si sermo sit de instanti in quo hostia primo tangit stomachum, tunc &. manducatio incepta et completa, sicut etiam dicitur de alijs Sntis in vim consistentibus, imo licet in illo instanti manducatio incepta et completa et efficta, nihilominus fieri eiusdem sacramenti saltem coniter durat post idem instans, ut infra constabit.

Obycies

Obiices 3tio: absurdum è dicere eum qui hostiam deglutiret antequam illa stomachum attingeret gratiam p recessisse. Gratia contactum Sntu confert effectum. Ro negando le absurdum Sns, neuti nec absurdum è dicere nullam gratiam Sntalem è collatam ei qui recepit hostiam è mortuus è antequam eam deglutiret, ratio è, qa neuter pt dici manducasse Chn corpus, sed tm incepisse manducare.

Obiices 4to: si Sntu confert gratiam statim atq tangit stomachum, sequitur si quis plures particulas successive sumat nihil ei prae conferri per 2dam, sed hoc è falsum ⊖. Minor pbt. qa etiam 2da particula vere è Sntu, è per consequens debet significare è significando producere gratiam, atqui 2da particula cum nondum sit sumpta in primo instanti in quo primo particula primo tangit stomachum è in quo sonus produci grata, n pt producere eandem gratiam, ac proinde vel eam n significat, vel eam significat sed n producit, unde falsum erit qd Sncta efficiant id qd significant. Ro nego ma: quaenam a. ratio etiam per posteriorem particulam gratia conferatur, sic explico: Quando plures particulae sumunt successive, ita ut accipiant per modum unius refectionis spiritualis è unius Sncti moraliter, tunc hae acceptiones particularum sit plures ~~mo~~ physice, sit tm una moraliter, atq. eodem particulae illae substantes sumptiones moraliter uni perinde se habent moraliter loquendo ac si physice essent una hostia, quare sicut si essent una hostia physice diceretur tota hostia tangere stomachum è è recepta cum primo tangeret stomachum, licet tangeret per aliquid sui insensibiliter, sicut toba schoera dicit tangere planum licet per aliquid sui insensibile tangit illud, ita etiam cum una particula ex illis quae successive sumunt primo tangit stomachum moraliter ec sumat ocs n tangere è iam è manducata, atq ita simul ocs pont operari, licet n illigant è applicata nisi mediante aliqua sui parte, sine insensibili aliqua. sicut etiam si ignis v.g. palmaris sit secundum aliquas sui partes extremas sit applicatus alteri ligno existenti intra sphaeram activam totius ignis, ita secundum ocs sui partes agit in lignum, aut etiam partes n immediate tangentes lignum in ignem immediate agant, et ita ponimus ex Phia. porro quando diximus illas particulas successive simul sumptas simul ocs operari producendo gratiam quando una illarum primo tangit stomachum sensus è, qd Deus intuitu n solum illius particulae quae physice tangit stomachum sed etiam reliquarum quas Deus praeviderat sumendas sumptione unius moraliter faciente cum sumptione primae particulae conferat gratiam è religiosos effectus qui per hoc Sntu cgant. atq. ex his ita singulas particulas successive sumptas significare gratiam vt etiam eam producant saltem moraliter perinde ac si essent partes componentes unam

è eandem

& eandem physice hostiam. atq in hac re conveniunt cum Suarez disp. 63. sect. j. & Koninck post 2dam conclusionem dub. 2 in art.m j. n. 79.

Addendum 2. 2do cum oes particulae consecratae sint Sntu etiam antequam sumatur & neq physica distinctio intercedens inter illas particulas quae unica moali sumptione sumuntur attendatur, ~~tempus~~ sed oes illae particulae pro una hostia reputentur neq attendatur tempus intercedens inter sumptiones diversarum particularium, loco etiam neq sumptiones physice distinctae considerandae sed ut communiones integrae diversae sed ut integrantes unam communionem moralem per quam unus datur effectus quem n. & ~~dari~~ necesse dari per se primo per oes eius partes, sicut etiam caetera Sncta quae consistunt in usu n. agunt per oes suas partes sed per ultimum sui terminum quo completentur. ita hoc Sntu 2do in primo instanti contactus totum saltem moraliter applicatur modo supra explicato, loco in eso etiam unitio applicatio totum operatur. quare sicut cum una hostia continua ~~vis~~ continuo motu manducatio applicatur, n. & inconveniens 2do in posterioribus partibus applicatio nihil novi fiat, sed effectus tributur toti ratione partis applicato, ita etiam in sumptione vel applicatione Sncti quae fit per mos physice discretos, n. & inconveniens 2do in sumptionibus posterioribus nihil gratiae de novo detur, 2do etiam ex dictis partibus Sncti per illas sumptiones applicati fit unum totum morale 2do ratione particulae suiipsius vel ratione indivisibilis applicatur in primo instanti applicatio operatur, ex quo fit 3do neq continuitas neq discretio physica in his quicquam conferat.

Quaes: an si post instans in quo primo Sntu tangit stomachum continens melius disponatur aliquid amplius gratiae conferatur illi de novo per ipsum Sncte?

Respondendum & pro responsione quaesiti complementum manducatio vel sumptionis Sncti considerare, ut fit ex dictis, in fieri seriatim contactus quo Sncta primo tangit stomachum, atq hic contactus ita primo incepit in instanti ut in post idem instans physice duret vel crescat per aliquod tempus licet Sncta sint unum etiam physice 2do 2do sit sumpta una tantum particula consecrata, hac 2. licet in aliquo instanti primo tangat stomachum, postea in it secundum aliquas sui partes successive tangere stomachum, eig magis applicari, sicut etiam aqua gutta si cadat v.g. super tabulam oel lapidem planum ita ut instanti tangit primo lapidem ut postea etiam ad oculum secundum alias partes successive illi applicetur, similiter igitur & hostia cum descendit in stomachum et applicatur primo in instanti indivisibiliter, postea vero divisibiliter per ratione partium magis applicatur saltem regulariter loquendo. hoc supposito.

Ad quae=

Ad quarto dico, imo post illud primum instans quo concanti data est gratia si in varietur eius dispositio licet noua particulae consecratae sumantur, vel eadem hostia secundum partes magis stomacho applicetur nihil amplius gratiae conferri. Suarez disp. 63. sect. 5. Koninck dub. 2. in art. 1. q. 79 et alij apud eundem.

Pbt: qa alioquin sequeretur per se utile esse sumere hostiam magnam quam paruam, sumere plures interpollate aut diuidere hostiam in partes easq discretis sumptionibus sumere potius quam vnam continuam vnica sumptione, nam sumens hostiam maiorem vel plures aut partes vnius interpollate etiam coeteris paribus maiorem recipiet gratiam, siquidem gratia toto tempore quo Sntu applicaretur stomacho produceretur, et applicatio maioris hostiae plus duraret quam applicatio minoris, et plus applicatio plurium discrete sumptarum quam vnius, haec a. omnia absurda sunt, vt stat ex dictis. Sed obj: qa causa necessario agens statim atq secundum totam vim agendi et applicata passo in repugnantia producit totum suum effectum neq postea eum auget nisi aut ipsa maiorem vim acquirat, aut passum melius disponatur, sic in illo instanti quo Sntu primo tangit stomachum idem Sntu habet totam suam vim agendi neq post illud instans maiorem vim acquirit neq ipsa melius disponitur, vt supponimus Ergo.

Resp: post illud instans Sntu adhuc magis applicatur ipsi recipienti et post idem instans debet adhuc producere gratiam. R. in illo instanti ves partes Sntu esse sufficienter applicatas ratione minimitis secundum qd tunc tangunt stomachum, maiorem a. illam applicationem quae post illud instans fit ratione partium Sntu Christus instituens Sntu voluit, ea quia male, neq ex eius maioritate voluit variari effectum Sntu, vt efficaciter colligitur ex absurdis supra relatis.

Dico 2do. si post instans in quo Sntu imo tangit stomachum crescat dispositio sumentis antequam idem numero Sntu secundum se totum sit applicatum stomacho nouam gratiam ex opere operato confert qa illud nouum incrementum dispositionis. Gretanguin art. 1. q. 79. Suares et Koninck locis citis. Pbt: qa Sntu crescente dispositione recipientis antequam ipsum sit adaequate applicatum habet via requisita ad agendum, siquidem habet virtutem activam et tunc adhuc durat ipsa mansuetio, quae ita vna moraliter vt in ordine ad effectum Sntu censetur esse tota donec ipsum Sntu sit totum adaequate applicatum, praeterea tunc passum est melius dispositum et tunc Sntu debet conferre nouam gratiam illi maiori dispositioni proportionatam, qa dex agens crescente dispositione passi, si coetera

non

non desint, auget in illo effectum reum, vt constat inductione, sicut etiam postquam effectum in illo produxerit quamuis remaneat iudens dispositio nihil amplius producit si videlicet illa mutata remaneat. vide Suarez loco citto vbi plura de hac re.

CAPVT II.

An Sacramentum corporis & Sacramentum sanguinis maiorem gratiam simul sumpta conferant, quam seorsim.

Certum & ~~tam~~ tam sumtu corporis quam sumtu sanguinis seorsim sumptum ab altero per se & quantum & ex parte sua ad conferre gratiam, quamuis per accidens sumtu sanguinis per se sumptum gratiam adulto non conferat, cui seuerung prohibitum est sumere sumtu sanguinis. Difficultas tm e: an sumtu corporis ita correspondeat vna pars effectu vel gratiae & altera sumtu sanguinis vt ~~carcu~~ qui vtrumq sumit vtramq illam gratiae partem & per consequens maiorem gratiam recipiat quam qui alterum tm sumtu suscepit.

Pa sentia affirmat. Gaspar Cassaty lib. 2 de corona & calice Dm. Arboreo in cap. 6 Ioan. Vasquez disp. 215 cap. 2 & alij apud ipsum.

2da sentia negat. S. Thom. in opusc. 58 cap. 26 versu finem. Bonauent. in 4 dist. 11. 2 parte art. 5 q. 2. Cajet. in art.m 12. q.s 80. Bellarm. de Eucharistia lib. 4 cap. 24. Valentia disp. 6 q. 8. puncto 5 a 8 iam vero. Suarez disp. 83. sect. 6. Koninch. dub. 2 in art.m 1. q.s 79. & alij apud Suarez ibidem & Vasq. disp. citt. cap. 1. & codissima sentia eamq sequuntur fere omnes qui his temporibus scripserunt contra haereticos.

Aduertendum & pro solutione difficultatis n aliud in spiritualibus & ~~carnalibus~~ famem quam sitim, vt S.t August. tract. 25 in Ioan. colligit ex illis Chri verbis qui venit ad me n esuriet & qui credit in me n sitiet in aeternum; & recte, cum e. vt ait ex quam verbis venire ad Christum & credere in illum idem sit, sequitur fide viua ad Chrum accedamus, & consequenter actui eiusdem fidei Chto tribuat satiare famem & sitim extinguere necesse & n & aliud spiritualem famem quam sitim. idem docet idem Augustinus in verba psalmi 103: panis cor hominis confirmat. idem colligitur ex ijs Ecclesiastici verbis qui edunt me adhuc esurient & qui bibent me &c. & ex illis Matth. 5. beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam. etenim si eadem & mata circa quam & fames, & sitis spiritualis ne mpe. sapientia & Iustitia necesse & etiam eundem & cibum & potum spiritualem, & per consequens eundem & appetitum cibi & potq spiritualis

sine.

sive idem appetitus nomine famis sive sitis appelletur.

Dicendum 2. per se loquendo 2 cæteris paribus n datur maior gratia per sumptionem Smti corporis 2 Smti sanguinis quam per sumptionem alterius tm ex ysdem Smtis.

Probant 1 nulli conciliorum: qa alias hæreticis congrueretur 2c. Talia 3o Lucis prohibuerit vnum calicis, nec 2. eos defraudasset aliquo maiori fructu spirituali recipiendo per vnum ipsis calicis.

Sed contra hanc rationem 2, qa si valeret probaret etiam Talia n potuisse prohibere ne quis pluries eadem die conicaret neq ab eadem Talia iuste negari conicem infantibus etiam in articulo mortis vel amentibus extra eundem articulum aut is qui vomitu laborat 2 tn hæc ofa. ng reuerentiam ipsis Smti facit Talia vt recte ex parte notauit Suarez Thesp. 63. sect. 6. in fine 2 ex dictis.

Ob igitur conclio: qa ex 3o Chrs qui 2 fons gratarum omnis sit sub singulis specibus Smtalibus Conc. Trident. ses. 21. cap. 3 continet fideles conicantes in vna spe nulla gratia necessaria ad salutem privari 2 similiter ex eo 3o idem Chrs fons origo 2 cæa precipua omis gratiæ agnt sub altera specierum, id est panis 2 vini atq sub utraq dicendum 2 nullam gratiam dari per duo sacra Smta quæ n datur per alterum cæteris tm paribus sive supposita æqualis dispositione ex parte sumentis.

Dicetis in Smto corporis 2 Smto sanguinis collective sumptis bis contineri Chrm, in altero a. eorum semel tm 2 ides ut illa ius bis debere conferri gratiam semel a. tm per vnum illorum dicuntur per vnum Smtu datur vna gratia gratiæ per ambo Smta debent dari duo

Sed contra 2, qa etiam sub duabus hostiis Chrs bis continet 2 si successive sumantur eo modo quo sumitur Smtu corporis 2 Smtu sanguinis Chrs existens in ysdem hostiis duas gratiæ partes conferet, ac proinde utiliter erit plures sumere hostias vel vnam 2 eandem sumere diuisam in partes quæ 2 fabra, vt sentit, qa illa materia diuisa sicut per accidens nec moraliter iniuriam conicem, atqui similiter Smtu corporis 2 Smtu sanguinis 2 duæ partes materiales quarum sumptio 2 vna tm conio 2 sumptio ipsius Chri.

Dicetis rursum per accidens 2 qa particulæ consecratæ eiusdem rationis sunt continuæ vel iuncta, atqui Smtu corporis 2 Smtu sanguinis cum sint diuersæ rationis per se postulant distinctionem 2 multiplicationem sumptionis, 2 ideo 2 diuersa ratio.

Sed contra, qa Smtu corporis 2 sanguinis n distinguunt ea parte rei contenta simpliciter 2 absolute neq ea parte effectu significata, dignitatem vtrumq per se sumptum 2 simul conuenienta significant refectionem spiritua:

spiritualem quæ vna & sicut fames & sitis hæc & vnum & idem, ex his
a. sequitur illa duo limita n distingui in virtute agendi imo virtute
& significatione huius limitis talem esse. vt fortiter loquendo æq sit tota in
toto & tota in singulis partibus, ac proinde n plus gratiæ tribuitur per limitem
corporis & limite sanguinis simul sumpta quam per singula seorsim accep-
ta, sola e. multiplicatio instrumentorum n sufficit ad augendum effectum,
vt sit ex eo q̃d licet contingat vnum & eundem baptizari simul a duobus,
n tn ideo recipit maiorem gratiam baptizatus.

Ex dictis a. suo colligitur alia argta propria conclusio. alte-
rum d̃ q̃d si plus gratiæ conferatur per limitem corporis & limite sanguinis simul
sumpta separatim etiam plus gratiæ conferri per duas vel plures hostias,
quam per vnam tm. altrum e q̃d affert Suarez disp. 63 sect. 6 nempe q̃d
vnum limitem quamuis ex pluribus partibus constet si ad vnum finem
& totalem effectum ordinetur vnum etiam hit adæquatum & quasi idemi-
tidem effectum ad quem totum suo modo concurrit aut per se primo aut
per aliquid sui modo scilicet accommodato sua natura & applicandi, sic Eucharistia
vt stans ex limite corporis & limite sanguinis & vnum tm integrum limitem
ordinatum ad eundem finem & totalem effectum incrementi gratiæ per modum
nutritionis & hit vnum tm effectum gratiæ qui æq per alterum ex poculis limitis
tribuatur atq per vtrumq simul.

Obycies: Clemens 6. in bulla ad Regem Galliæ vel secundum
alios ad Regem Angliæ concessit ei coniugem sub vtraq specie & addidit Ponti-
fex se hæc concedere ad maiorem gratiæ augmentum & plus gratiæ dat vtraq
quam singulis. R̃ in bullario edito anno 1607. a Laertio Peruino
qui bullas Pontificum maxima diligentia conquisiuit habens quidem
35 bullas Clementis 6. nulla tn earum hit verba citta inter illas a. una
ad Regem Galliæ sed n de hac mta sed de Canonizatione S. Iuonis. itaq
probabile e q̃d dicitur de bulla nobis obiecta n habere fundm & ideo
merito reiicit. addo secuti in bulla de S. Iuone in libro dicitur ad gi-
ritualis gaudij & consolationis augmentum Iuonem relatum esse in ll. nu-
merum similibus fortasse verbis quæ recte sonti illum de consolatione spiritu-
ali creata ex opere operantis Clemens ergo & in illa bulla quæ nobis obi-
citur si tn ullo talem bullam de hac mta Clemens direxit ad Regem
Galliæ vel Angliæ.

Objicies 2do: n videtur credibile Apostolos quando post cœnam
mutati fuerunt a Chto ad calicem potum n accepisse fructum ex illa
sumptione sed tm primum signum magis explicitum fructus iam ante
percepti, imo ex iusto modo corrigendi calicem Chto videl. eos inuitasse
altrum ge. fructus spirituales & carnem ge etiam nos esse participationem corpo-
ris Chti inclusa & ad calicem. R̃ valde probabile e Apostolos ex sumptione

san-

sanguinis accipere fructum peculiarem, hoc a. dicimus contingere ex eo quod statim vt probabile est, ipsi cooperati sint gratiae concordiam accepta per sumptionem corporis atq; ea mediante, melius esse disposuerint ad receptionem calicis sicut e. supra diximus crescente disponitione accepti effectum similem per sumptionem posterioris particulae, ita idem dicimus contingere in sumptione calicis, similiter probabile est quod Christus invitarit fideles ipse novi fructus spiritualis percipiendi eo quod videret eam in fidelis creatae dispositionem ad cuius incrementum tum in ipsis tum in nobis per cooperationem gratiae iam suscepta Christus voluit dirigere poterit invitamentis

Obyecies 3.: Sacerdos ex institutione Christi ante consumptionem calicis orat vt sanguis quem recipiet sanctificet ipsiq; fiat in e.c. hoc a. fieri non potest nisi aliquid in ipsis sua operetur. Ergo huiusmodi oratio quae dirigi ad varios fines et primo quidem ad hoc vt si forte sacerdos per sumptionem corporis gratiam similem non accepit per suam indispositionem Deus ipsi obtinam concedat dispositionem vt saltem per sumptionem calicis gratiam consequat. deinde potest dirigi vt quamvis sacerdos corporis gratiam secuti sit Deus nihilominus augeat in ipso dispositionem quo mediante ulteriorem gratiam consequatur per sumptionem sanguinis.

Obyecies 4to: si simtu corporis et sanguinis non conferunt maiorem gratiam quam alterum eorum nulla erit utilitas sumendi sanguinem.

Ergo nego seq. ga fieri potest vt sacerdos per statum sanguinis accipiat gratiam quam debebat recipere per simtu corporis. deinde fieri potest incrementum dispositionis per simtu sanguinis recipiat maiorem gratiam modo explicato. 3tio cum sumere sanguinem sit opus valde laudabile et excellentissimae virtutis scilicet religionis per illud saltem ex opere operantis magna merces gratiae acquiretur.

Obyecies 5to: simtu corporis et simtu sanguinis simul sumpta significant plenitudinem refectionis spiritualis et satietatem integram quam non significant singula illorum per se sumpta. Ergo plus gratiae confert per utrumq; simtu quam per alterum tm. Ro quamvis simtu corporis sub hac ratione et simtu sanguinis sub hac ratione non significent gratiam, non tm plus gratiae significat per utrumq; simtu quam per alterum tm. ratio est ga radices naturales ubi et naturalis potest habere diversos effectus, in spiritualibus tm non est hoc discrimen, sicuti fames et sitis sunt idem sicut, ita vna sola et sua refectio. ex quo fit simtu corporis et simtu sanguinis separatim significare gratiam imperfecte et non plene quidem quoad rem significatam sed tm quoad modum significandi. ex hoc a. licet inferre quod utrumq; simtu simul sumptum plus gratiae conferat, alioquin etiam baptismus trina mersione collatus magis sanctificaret, quia plures effectus significat gratiam quam vnica mersione collatus.

Obyecies

Obiices 6to: in Smto corporis è tm Chri corpg ex vi verborum, in Smto sanguinis è tm Chri sanguis eadem ratione, at in Smto integro Eucstiæ ex vi verborum è corpg è sanguis. credibile è a. plg gratiæ conferri per corpg è sanguinem, quam per solum corpg vel solum sanguinem: Po gratiam dicunt Smtalem gratiam conferri n solum ab ijs quæ ts in hoc Smto ex vi verborum sed etiam ab ijs quæ ts, in eodem per concomitantiam, ac proinde eandem è rationem utriusq Smto simul sumpti è alterius tm. verum quicquid sit de hac re nos dicimus Chri corpori è sanguini vim causandi gratiam in hoc Smto è collatam pp dignitatem unionis hypostaticæ quæ dignitas quoniam o ag infinita in altero eorum atq in utrog simul sumpto ideo n è ratio cur corpg Chri è ~~rom~~ sanguis simul hant maiorem gratiam quam seorsim.

Ex modo dictis colligi it id gd supra recensuimus in hunc locum nempe Smtu corporis è sanguinis n differre interse cethaliter, absolute è simpliciter ratione cuiq vel rei significatæ sed tm ratione partium modalium è ratione modi significandi quæ ratio è differentia gradam modalis quam foalis è ideo constituunt unum tm Smtu integrum.

Obiices 7to: si plg gratiæ è tribuit per utrumq sequit Smtum sanguinis conter nihil gratiæ tribuere qd è falsum, qa alias Smtum sanguinis significant gratiam practice ut significant reliqua Smta è tm eam n causant. Dicent aliqui quando utrumq Smtu sumit, tunc gratia quæ ag respondet uni Smtu per se sumpto diuidi ita ut una pars per Smtu corporis altera per Smtu sanguinis tribuat. Sed hæc responsio hic admittenda a, qa ex ea ~~quo~~ sequit qui sumit utrumq Smtu toto tempore intercedente inter sumptionem hostiæ è calicis carere illa parte gratiæ quam haberet per sumptionem solus hostiæ, ac proinde qui sumit utrumq Smtu est deterioris conditionis.

Et igitur cum Suarez ~~sect~~ disp. 63. sect. 6. è Hovingh dub. 2. in arm 3. qs. 79. quamuis in 1mo instanti in quo hostia consecrata sanguis stomachum contingens recipiat gratiam eam tm n conferri solum intuitu Smtu corporis sed etiam sanguinis, qd licet in illo 1mo instanti physice n sit applicatum stomacho, è tm moraliter applicatum mediante Smtu corporis, cum quo ratione unius moralis sumptionis constituit unam integram refectionem moralem, unde Smtu sanguinis ita significat gratiam ut etiam eam causet saltem moraliter, sicuti integra dictum de particula hostiæ quæ sumitur est alteram particulam. itaq licet Smtu sanguinis n haberet novum effectum, n tm primum, no effectu, qa illud n è Smtu per se distinctum a priori sed ex utroq unum componitur.

Ex dictis colligi pt iuxta nram sententiam multo melius eos satisfieri hæreticis conquerentibus de Calia eo qd laicis unum calicis

inser=

interdixerit.

Dico 2do: si recipiatur sanguinis post receptionem corporis sit melius disposito quam esset dum recipit idem sanctu corporis tunc sanctu sanguinis notum illi confert gratiae incrementum. Suarez disp. 73. sect. 6. in fine. Konink loco citato et apud eum Sautanus. Gabriel, Paludanus et Maior. Pro eodem argto quo superiori capite probata et 2da concilio: qa sicut una particula hostiae sumpta post aliam constituit unum sanctu, ita et sanctu sanguinis constituit unum sanctu integrum cum sancto corporis ratione unius sumptionis moralis, neq; alia differentia nisi qd sanctu corporis alio modo significat gratiam nutrimentalem quam significat sanguis, atq ita sanctu diversum modum significandi licet utrique correspondeat idem ofo significatum.

CAPUT III

Quaenam peccata per Sacramentum Eucharistiae remittatur?

Supponendum est ut certum peccata venialia remitti per hoc sanctu, id est patet ex Trid. sess. 13 cap. 2. ubi dicit hoc sanctu est antidotum quo hodie liberatur a culpis quotidianis et a peccatis mortalibus reservatur. verum difficultas est an per hoc sanctu semper remittant, ofa venialia, quia difficultas varie decidi et iuxta varios modos explicandi remissionem sive deletionem peccatorum venialium de qua re in tractatu de Poenitentia dicendum est, illam tn hic omittendum non esse ad hoc ut peccatum veniale tollatur per hoc sanctu necessario requiri poenitentiam virtualem aut formalem de illo.

Tenendum 2do hoc sanctu ex opere operato poenas debitas peccatis mortalibus aut venialibus iam remissis. D. Thomas art. 5. q. 79. est consensus sentiens; ratio est, qa neq scriptura neq concilia neq PP. neq institutio aut finis huius sanctu hoc pt. his a premissis remanet controversum an sanctu Eucha. et remittat peccata mortalia sive qd idem est an possit conferre prima gratia sive tollat peccatum mortale quoad culpam et maculam in ita relinquat ex peccato actuali.

Ponendum 3do de fide esse qd hoc sanctu non est per se primo institutum ad remissionem peccati mortalis ita ut cum talis peccati conscia luat sumere hoc sanctu, constat ex Trid. sess. 13 cap. 5 ubi ex his verbis Pauli 1 ad Corinth. 7. qui e. manducat et bibit et c. definit nullum ubi conscium peccati mortalis ne sine sanctitate antecedente vel sancto Poenitentia succedat ad hoc sanctu, qd etiam ostat ex Patribus et ex ipsa ratione huius sanctu qd proptera sub accidentibus panis et vini instituta est,

qa tan-

ga tanquam cibo gratiam ejat, cibo a. ex nra vitam in sumente pra=
supponit, unde e hoc Sntu cum sit cibo spiritualis vitam spiritua=
lem grae praesupponit, e deo nemo sine prudenti existimae grae
habe sti aug ere ad hoc Sntum.

Advertendum e hoc contingere vt quis prudenter existimet
se e in gra e nihilominus sit adhuc in statu peccati mortalis habitualis,
si quis ex cum attritione confitetur ei qui n his intentionem absol=
vendi ex defectu baptismi vel intentionis profecto ille prudenter
existimat se e in gra e prudenter ad Eucharistiam accedit e in regia e
in statu peccati mortalis? Difficultas igitur e an en hoc casu vel simili
casu peccata mortalia possint remitti per Sntu Eucharistiae vna vt ipsum
h modo per se augeat gratiam sed etiam per accidens primam gratiam con=
ferre, potest modo explicato.

Prima sententia negat. Gabriel in 4. dist. 9. q. 2. art. 2. Vasq.
disp. 205. cap. 4 e aly apud ipsum.

2da sententia affirmat. e S. Thomas, vt infra dabit. Scoti
in 4. dist. 9. q. unica. Richardi eiusdem art. 2. q. 1. Caietani in art.m
1. q.s 79. § 2do qui. Soriani in 4. q. 1 de Eucharistia § pro responsione.
Soto ord. 11. q. 1. art. 4. Bellarm. lib. 4 de Eucharistia cap. 13. Valentia
disp. 6. q. 6. puncto 1. § 4. a. e aly effecto. Suarez disp. 63. sect. 2.
e aly plures quorum aliquos ht Suarez loco citto. e Vasquez disp. citt. cap. 3.

Dicendum e si peccator accedat ad hoc Sntu cum attrito=
ne sup naali peccatorum e cum prudenti existimae posit in gra
probabile e conferri illi per hoc Sntu primam gratiam e remissionem pecca=
torum mortalium, atq hoc a fortiori tenent assere Auctores 2dae sententiae
quam h modo vt probabilem sed etiam vt veram absolute defendunt.

Pbt. ex Patres interdum visibiliter docent per hoc Sntu auferri de peccatum
tum, cum sta morbum, e oia mala, vt S. Ignatius epla 19 ad Ephesios.
Chrysost. hom. 4 in Matth. Cyrillus lib. 4 in Joan. cap. 16 e 17. Damasc.
lib. 4 de fide cap. 14 e aly apud Suarez disp. 63. sect. 1. post 1 conclusionem.
huiusmodi. a. Ipsum PP. dicta saltem probabiliter poat referri ad illum
casum separatum. ex quo ill, quicquid adversarij dicant, nram con=
clusionem habere probabile fundatu in Patribus.

Pbt 2do ex S. Thom. in cap. 2. Joannis lect. 6 in fine ubi
exprese docet h solum baptismum poenitentia sed etiam Eucharistia e reli=
qua Sntia conferre remissionem peccati mortalis si ante eorum sumpti=
onem dolor de peccato h fuerit sufficiens qi eis remissionem damnodo h sis
fictio in suscipiente. praeterea idem S. Thom. 3 parte q. 72 art. 2 ubi quae=
rit an per Sntum confirmationem conferat gra gratum faciens in responsione ad
2 in fine sic ht: esti aliquis adultus in peccato existens huic sctam

h ht e.c.

tabit & c. dummodo o. n. fictus existat per gratam collatam in hoc Sm.
consequit remissionem peccatorum. Qui S. Thomas vult per confirma-
tionem conferri primam gratam peccatori accedenti cum bona fide
idem tenet, tuere de Eucha. cum ut par ratio & utrumq; ut Sm. tum
vivorum.

Pot. 3tio. qa Sm. tu Extremæ Unctionis licet sit Sm. tu vi-
vorum eo qo sit institutum ad modum Medicina, per accidens tn pt
remittere peccata mortalia si rasciquatur bona fide & cum attritione su-
pernaali de ijdem peccatis & similiter Sm. tu Eucha. licet ut vivorum
Sm. tu pt idem efficere in ijdem circumstantijs, presertim cum in hoc Sm. to
sit ipsemet Chs fons vitæ & author omnium Sm. torum. Ans pt ex cons sentia,
vt probat Bellarm. de Sm. to Extremæ Unctionis cap. 8. & colligitur ex ja-
cobi verbis cap. 5. si in peccatis sit remittentur ei, quamvis e. nomine peccato-
rum possint illigi peccata venialia, possit tn etiam illigi mortalia, presertim
cum nomen peccati simpliciter & absolute prolato saepe peccatum mortale
significetur, praterea idem hinc colligit ex verbis formæ ipsis Sm. tu Extre-
mæ Unctionis quæ verba sunt hæc: Indulgeat tibi Dns quicquid peccasti &c.
quibus verbis certe comprehenditur etiam mortale peccatum, vt pt.

Ex dictis 2. obiter colligi pt peccatum habituale convenie-
bum cum attritione supnaali & ignorantia invincibili n. esse obex vel impe-
dimentum gratæ producendæ a Sm. to Eucha. vel religuis.

Objices: Catechismus Pij V. parte 2. de Eucha. §. 4. docet
sicut mortuis cognoribus naale alimentum nihil prodest ita Sm. tu Eucha.
nihil prodest hijs qui spiritu n. vivunt. Pj verba Catechismi illigi de eo
qo accidit per se loquendo, quamvis e. Eucha. Sm. tu per accidens &
supponita invincibili ignorantia peccati mortalis in peccatore possit ei con-
ferre primam gratam, n. tn pt id efficere presindendo ab ignorantia invincibili
peccati vel per se loquendo.

Obiices 2do: Sm. tu n. pt causare effectum nisi ex Chi in-
stitutione, qa videretur n. abundare hs vim agendi supnaaliter, atqui
Sm. tu Eucha. n. hs ex institutione Chi vim remittendi peccata mortalia
Ergo. Rd distinguo min. & dico Sm. tu Eucha. n. e institutum a Chro
vt per se & ex sua naa, ac proinde indeficienter ab invincibili ignoran-
tia peccati existente in ipso recipiendo possit conferre primam gratam, sunt tn
a Chro institutum vt per accidens modo explicato primam gratam conferret
atq; is hs n. quidem ex institutione Sm. tis in coi, cum nulla talis insti-
tutio a Chro facta sit circa eadem Sm. tu sed ex sua peculiari in-
stitutione qo etiam dicendum e. de religuis vivorum Sm. tis.

Dices: cibo naales n. hs vim dandi primam vitam sed tm
augendi vel nutriendi & conservandi precedentem, atqui Sm. tu Eucha.

& insti-

& institutum sub accidentibus cibi vt per modum cibi gratiam conferat,
non est primam gratiam dare. Sed nego seq: tum a. cur cibus naturalis
non potest dare primam vitam naturalem, cibus vero sacramentalis potest dare primam
vitam spiritualem, & ita vita quae oritur ex cibo naturali non effective producit
ab ipso cibo sed ab Deo & a forma vitali quae est in recipiente, praeterea vita
particula quae ex alimento provenit non est de vita totius corporis animati,
verum particula vitae perpetualis quae conferit a cibo sacramentali effective
provenit ab eodem cibo non a. a vita & forma recipientis eiusdem cibum,
praeterea qualibet particula vitae spiritualis sive gratia collata per sacramentum
est sufficiens vita totius animae, & ideo cibus sacramentalis habet vim tribuendi sive
primam & sufficientem vitam dummodo non sit in ipsa impedimentum
quale non est solum peccatum habituale cum poenitentia supernaturali saltem
imperfecta & ignorantia invincibili eiusdem peccati.

Ex dictis a. colligi potest quod licet peccator per ignorantiam
invincibilem sui peccati non sit magis disposito positive ad recipiendam
gratiam per hoc sacramentum, vade tm illig & magis disposito negative, haec, minus
indisposito quateus per huiusmodi ignorantiam impeditur actuale pec-
catum accedendi sine gratia ad hoc sacramentum, vnde qui cum huiusmodi igno-
rantia sui peccati ad idem sacramentum accedit, licet re ipsa non faciat totum quod
in se est vt dignus accedat ad hoc sacramentum, facit tm totum quod secundum probabilem
existimationem tenetur facere, & deo tenet excusatur ab actuali peccato, ita
accedit sine obice gratiae, & per consequens iustificatur.

Tertio ex illis Pauli verbis: probat a. secundum hoc est, quae omnia
probata iuxta declarationem Trid. sess. 13 cap. 7. & confessio sacramentalis non-
nulli aduersariorum contendunt finem praemittendi confessionem de,
qua contrarius sine gratia nullo modo potest effectum huiusmodi consequi.

Sed contra hoc est, quia si precise ea illum finem confessio est praemittenda sequeretur, quod is qui ante, eundem recordat peccati, omissi in con-
fessione per naturalem oblivionem non teneretur illud ante eundem confiteri, quod
tm est falsum. Denique in sinullorum gratiam, quorum voluntati & meritis
deesse non potest, ad finem huius vltimi capitis atque huius totius tractatus
addendum est vnum corollarium, quod brevitatis causa consulto omissum est supra
capite 4. disp. 4. vbi ostensum est Christi corpus prout est in hoc sacramento non pos-
sit quicquam pati ab agentibus naturalibus ea quae agentia naturalia, si vellent accidens
producerent in Christi corpore, deberent producere illud totum in toto corpore
& totum in qualibet parte, ac proinde tribuerent accidenti producto modum
supernaturalem existendi in spatio & spatio quod est supra vires agentis naturalis. ex
his a. illud colligi quod hoc in sacramento Eucharistiae non potest habere vllam operatio-
nem externi, ac proinde non potest quicquam videre, audire, etc. ratio est, quia
huiusmodi sensationes fiunt mediantibus qualitatibus sive realibus, sive inten-

tion-

tionalibus ab obto transmissis siue productis in organo sensus a quanto e diuisibili, vt supponimus ex Phia, nullum a. agens naãle pis producere huiusmodi qualitates in organo sensus (hõ, qa aliquin produceret illam totam in toto organo e totam in in quilibet parte, ac proinde produceret illam cum modo supnaãli existendi in tbo e in qualibet, qd agens naãle sui suis viribus praestare non potest.

Atq hæc dicta sint de Eucharistiæ Sacramento.